

מצווה לנפש

תובנה מעשית ממצווה הנלמדת בפרשת השבוע

»«

פרשת ויגש

««« ואהבת »»»

המצווה בפרשה: ויגש יוסף מִרְכָּבָתוֹ ויֵעַל לְקִרְיַת יִשְׂרָאֵל אָבִיו גִּשְׁנָה וירא אֵלָיו ויפל על צְרָאָרְיוֹ ויִבֶּךְ עַל צְרָאָרְיוֹ עוֹד (בראשית מו, כט)
אבל יעקב לא נפל על כוארי יוסף ולא נשקו, ואמרו רבותינו שהיה קורא את שמע (רש"י).

אלו רגעים מרגשים במיוחד. שנים רבות שהאב והבן היו רחוקים זה מזה. יעקב לא ידע אם בנו האהוב חי, הוא התאבל ולא הפסיק להתעצב לרגע. ועכשיו, בפרשה שלנו, מתרחש המפגש הדרמטי. אלה הרגעים בהם האב פוגש את הבן האובד, רגעים להם ציפה וקיווה במשך שנים רבות כל כך.

אבל, במפתיע, התורה אינה מתייחסת לחלקו של יעקב במפגש. התורה מתמקדת במעשיו של יוסף, בהכנה ובנפילה על צווארי אביו. יעקב? יעקב נעדר מן התמונה. לא כתוב כיצד הוא הביע את התרגשותו.

רש"י מתייחס לשאלה זו בשם המדרש ואומר כי אכן, יעקב לא נפל על צווארו של יוסף ולא נשק אותו. ברגעים אלה הוא קרא קריאת שמע. והשאלה, מתבקשת. מדוע? למה ברגעים הנפלאים הללו בוחר יעקב לקרוא קריאת שמע ולא ליפול על צווארו של בנו האהוב? לא ייתכן שזו היתה שעתה של קריעת שמע כיון שאם כך גם יוסף עצמו היה מחוייב לעצור ולקרוא קריאת שמע. נראה כי יעקב מבקש להעביר מסר מיוחד באופן התנהלותו. מה?

כך כותב המהר"ל: **כי בעת בוא אל הצדיק איזה אהבה ושמחה מכניסו לשמים לאהבת הבורא. לכן קרא אז בכוונה קריאת שמע.**

אנו חווים חוויות חיוביות רבות בעולם הזה, שמחה, אהבה ועוד. הצדיקים הגדולים ידעו לנתב את תחושות השמחה לעבודת ה' ולאהבתו. יעקב מנצל את ההזדמנות שליבו מלא וגדוש בתחושות של שמחה ואהבה וזוכר כי כל מה שקורה בעולם מגיע ממי שאמר והיה העולם. רגע של שמחה אינסופית כזו, רגע של אהבה מתפרצת, הוא הרגע הנכון לעצור לרגע ולקבל עול מלכות שמים. להבין שכל מה שיש לנו כאן בעולם מגיע ממנו והקדוש-ברוך-הוא זה שעשה, עושה ויעשה לכל המעשים.

פעמיים ביום אנו קוראים שמע. בבוקר ובערב אנו עוצרים וזוכרים מי באמת אחראי לכל מה שקורה איתנו במהלך היום. יעקב אבינו מלמד אותנו לא לקחת שום דבר כמובן מאלינו. גם רגעים שהאוויר עולה על גדותיו ונדמה שאין מקום לחוויה אחרת מלבד חיבוק חם ואוהב, צריך לעצור להתבוננות ולקבלת עול מלכות שמים. קריאת 'שמע' אינה רק מצווה, היא קריאה של דרך חיים. דרך של התבוננות, מחשבה וכוונה. גם אם איננו בדרגה המאפשרת עצירה בכל חוויה עוצמתית, טוב שנתרגל לחשוב על כך ברגעי קריאת שמע שאנו קוראים בכל יום.

המשנה בברכות מלמדת כי חתן פטור מקריאת שמע כיון שהוא טרוד. למרות זאת, רבן גמליאל קרא קריאת שמע כאשר היה חתן וסירב לוותר על כך באמרו: איני שומע לכם לבטל ממני קבלת עול מלכות שמים. אדם רגיל לא יכול לקבל עול מלכות שמים בשלמות כאשר הוא טרוג בשמחה ובמצוות אחרות. אבל צדיקים גדולים ידעו לכוון את הרגשות העזים ביותר גם לכיוון של עבודת ה'.

אנו אנשים רגילים, איננו נדרשים להצליח לכוון כל רגש לעבודת ה'. אבל בהזדמנויות שיש לנו לקבל עול מלכות שמים, ננסה לשים לב למשמעות הדברים. נזכור כי כל מה שקורה בעולם מושגח ומופקח והוא המחדש בטובו בכל יום תמיד.

**שבת שלום, חנוכה שמח!
אליהו אילני**